

ЕКО ГАЗЕТА

Інвестори змушують компанії скорочувати викиди вуглецю

Хоча тенденція до кліматичних дій зростає, темпи корпоративних змін занадто повільні

Акціонери публічних компаній у 2023 році подали низку пропозицій з вимогами до компаній вирішити питання екологічного управління, зокрема щодо зменшення викидів парникових газів.

Кількість кліматичних резолюцій сягнула близько 130 пропозицій та збільшилася на 12% порівняно з 2022 роком, повідомляє NPR.

В матеріалі пояснили, що щовесни акціонери оцінюють, як керують компаніями. Це шанс для інвесторів проголосувати за пропозиції щодо формування корпоративної політики. На тлі кліматичної кризи щорічні збори акціонерів стали полем битви для інвесторів-активістів, які вимагають від компаній більш агресивних дій щодо зміни клімату.

Зазначається, що інвестори хочуть знати, як компанії сприяють підвищенню температури та що вони роблять із цією проблемою. Вони закликають керівників і правління компаній встановити цілі щодо скорочення викидів парникових газів та звітувати про прогрес. Також вони вимагають розуміння розвитку компаній на тлі скорочення викидів від промисловості.

В матеріалі підкреслили, що більшість резолюцій не мають обов'язкової сили. Однак лише їхнє впровадження виявилось ефективним інструментом для інвесторів-активістів.

Автори додали, що хоча тенденція до кліматичних дій зростає, темпи корпоративних змін повільніші, ніж хотілося б активістам. Швидке скорочення викидів дозволить уникнути деяких з найгірших наслідків зміни клімату. Однак наразі кількість викидів продовжує зростати. Активісти пов'язують цю тенденцію з тим, що зусилля компаній недостатні, попри тиск з боку інвесторів.

Зазначається, що попри збільшення кількості кліматичних резолюцій їхня середня підтримка впала приблизно до 32% з 42% у 2021 році на тлі глобальної енергетичної кризи та зростання інфляції.

Нагадаємо, міністри з питань клімату країн "Великої семи" (G7) можуть виступити за нові інвестиції в постачання газу, попри глобально узгоджені цілі щодо зміни клімату.

Як повідомлялося раніше, за даними Міжнародного енергетичного агентства глобальні викиди вуглецю у 2022 році зросли до понад 36,8 мільярда метричних тонн і сягнули нового рекордного значення. Це підводить світ до небезпечного рівня глобального потепління.

Джерело: NPR

У Вінниці відкриють нову фабрику з переробки паперу

Вінниця продовжує перехід на "зелену" економіку

У Вінниці з'явиться нове підприємство целюлозно-паперової промисловості, де макулатури перероблятимуть на паперову масу, з якої роблять картонну тару.

Інвестори вже розпочали процес оформлення документів для реалізації проекту, повідомляє міський голова Сергій Моргунов у Facebook.

Він розповів, що нове підприємство відкриють у промисловій зоні на вулиці Енергетичній. Його площа сягатиме 11,5 тисяч м².

"Коли кілька років тому ми будували нову дорогу на вулиці Гонти та Енергетичній, розуміли, що це дасть поштовх діловій активності. Сьогодні бачимо результати. Це нові підприємства та робочі місця", – розповів Моргунов.

Він також наголосив, що Вінниця залишається інвестиційно привабливим містом та продовжує перехід на "зелену" економіку.

"Крок за кроком разом з бізнесом ми створюємо основу для відновлення країни і розвитку громади після нашої перемоги", – додав мер.

Нагадаємо, Вінницька міська територіальна громада першою в Україні проголосила "Зелений" курс у межах Європейського "зеленого" курсу. Відповідну декларацію підписали 28 січня 2022 року.

Як повідомлялося раніше, у Львові презентували концепцію муніципального індустріального парку "Сигнівка", який покликаний перетворити занедбану промзону на центр логістики та виробництва.

Джерело: ecopolitic

"Велика сімка" може проігнорувати кліматичні попередження

Нові інвестиції у вичерпне паливо суперечать оцінкам Міжнародного енергетичного агентства та експертної групи ООН з питань клімату

Міністри з питань клімату країн "Великої семи" (G7) можуть виступити за нові інвестиції в постачання газу, попри глобально узгоджені цілі щодо зміни клімату.

Проект заяви все ще перебуває на стадії переговорів між країнами G7 і може змінитися до його ухвалення, повідомляє Climate Home News.

Зустріч відбудеться 15-16 квітня в Саппоро, Японія.

Зазначається, що ймовірні інвестиції необхідні на тлі енергетичної кризи, спричиненої повномасштабним вторгненням росії в Україну.

В матеріалі підкреслили, що Японія вважає скраплений природний газ (СПГ) перехідним паливом до відновлювальної енергії, на яке може знадобитися щонайменше 10-15 років.

Зазначається, що такі інвестиції суперечать оцінкам Міжнародного енергетичного агентства. МЕА стверджує, що не можна робити нові інвестиції у вичерпне паливо, якщо світ не хоче перетнути межу глобального потепління у 1,5°C.

В матеріалі додали, що експертна група ООН з питань клімату IPCC також заявила, що світ повинен суттєво скоротити використання викопного палива в цьому десятилітті, щоб уникнути найбільш руйнівних наслідків зміни клімату.

В Climate Home News підкреслили, що G7 раніше пообіцяла припинити державну підтримку закордонних проєктів з викопного палива до кінця 2022 року. Однак у проєкті заяви йдеться, що країни очікують, що попит на СПГ продовжуватиме зростати в країнах, які пізніше зможуть замінити його на ВДЕ.

Автори додали, що документ викликав негативну реакцію деяких країн, зокрема ЄС, які виступили проти заяви про зростання попиту на СПГ.

Європейські країни, які колись були основними покупцями російського газу, намагаються диверсифікувати свої джерела енергії, частково замінюючи його СПГ.

Джерело: Climate Home News

В Україні заборонять феєрверки та петарди: Рада зробила останній крок

Законопроект забороняє використання щодо тварин будь-яких феєрверків під час будь-яких заходів

Верховна Рада України у вівторок, 12 квітня, ухвалила у другому читанні законопроект №7438 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання та обігу піротехнічних виробів".

Документ спрямований на забезпечення здоров'я та безпеки людей і тварин завдяки обмеженню продажу, передачі та використання салютів, петард та інших піротехнічних виробів, повідомляє Євроінтеграційний портал.

За заборону феєрверків проголосували 290 народних депутатів.

В повідомленні наголосили, що новий закон сприятиме:

- укріпленню громадського порядку та безпеки;
- захисту населення від негативних наслідків використання піротехнічних виробів;
- посиленню боротьби з жорстоким поводженням з тваринами;
- наближенню українського права до права Європейського Союзу.

Зазначається, що законопроект відповідає Директиві 2013/29/ЄС Європейського Парламенту та Ради "Про гармонізацію

законодавства держав-членів щодо надання на ринку піротехнічних виробів та Технічного регламенту піротехнічних виробів".

В повідомленні підкреслили, що документ вносить зміни у Закони "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" (ст. 24) та "Про захист тварин від жорстокого поводження" (ст. 18 та 25), зокрема:

- деталізує суб'єктів, уповноважених контролювати використання піротехнічних виробів іншими особами;
- вводить поняття "піротехнічний виріб" замість "піротехнічний засіб";
- забороняє використання та продаж феєрверків, зокрема салютів та петард, окрім феєрверків класу F1, які мають дуже низький рівень небезпеки і незначний рівень шуму, що не перевищує 60 дБ;
- встановлює вікове обмеження з 16 років на купівлю феєрверків класу F1;
- регулює використання й продажу сценічних піротехнічних виробів;
- забороняє використання щодо тварин будь-яких піротехнічних виробів та будь-яких феєрверків, зокрема салютів та петард під час проведення спортивних, видовищних заходів, відео- та фотозйомок.

Джерело: Євроінтеграційний портал

В Україні з'явиться "Державний фонд декарбонізації"

Відбудова України неможлива без урахування принципів енергоефективності

Верховна Рада України прийняла в другому читанні та в цілому урядовий законопроект №8433 "Про внесення змін до розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України щодо використання коштів з рахунків на підтримку України", що передбачає створення Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації.

Фонд запрацює з 1 січня 2024 року, повідомляє Урядовий портал.

Відповідне рішення підтримали 299 народних депутатів.

Зазначається, що фонд буде наповнюватися з екоподатків, сплачених за викиди вуглецю в атмосферу зі стаціонарних джерел забруднення.

"У 2021 році був ухвалений Національний план дій з енергоефективності до 2030 року. Виконання положень Плану потребувало визначення сталих фінансових джерел досягнення цілей і виконання заходів. Сьогодні це питання стало ще більш актуальним з огляду на необхідність реалізації проєктів відбудови, які неможливі без урахування принципів енергоефективності. Саме на це і будуть спрямовані кошти новоствореного Фонду", – сказав віцепрем'єр-міністр – міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков.

Він пояснив, що йдеться про виконання програм, які мають підвищити енергоефективність:

- домогосподарств;
- комунальних підприємств;
- громадських будівель;
- мікро-, малого та середнього бізнесу.

Кубраков додав, що спецфонд також охоплюватиме напрямок впровадження енергосервісу та розвиток децентралізованих систем виробництва та зберігання енергії. Наразі Мінінфраструктури працює над розробкою Порядку його функціонування.

Зазначається, що кошти Фонду будуть спрямовані на:

- заходи та державні цільові програми енергоефективності;
- здешевлення зобов'язань за кредитними та лізинговими договорами, які укладені для реалізації енергоефективних заходів, впровадження енергосервісу;
- виконання боргових зобов'язань за записками, отриманими державою на реалізацію таких програм;

- збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення викидів вуглецю.

У пресслужбі Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження пояснили, Фонд створений за європейським принципом "забруднювач платить". Принцип, відповідно до Регламенту ЄС про управління енергетикою і кліматичними діями, передбачає цільове спрямування екологічних податків на енергоефективність та декарбонізацію і застосовується у 21 країні ЄС.

Представник уряду у Верховній Раді Тарас Мельничук у Telegram підкреслив, що законопроект №8433 також:

- врегульовує використання коштів, зарахованих на рахунки, відкриті у Національному банку України для головних розпорядників коштів державного бюджету, у вигляді добровільних;

- закріплює обов'язок отримувачів таких коштів щомісячно звітувати про суму отриманих добровільних внесків та їхні витрати;

- пропонує дозволити за рішенням Кабміну, залишки коштів, джерелом формування яких були внески на регулювання, які сплачуються суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг та які утворилися на 01.01.2023 направляти на потреби оборони;

- пропонується дозволити органам місцевого самоврядування та військовим адміністраціям у 2023 році залишки за субвенціями направляти на заходи територіальної оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення, евакуацію цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії;

- на період дії воєнного стану пропонується в повному обсязі зараховувати до спеціального фонду державного бюджету кошти, отримані до Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та спрямувати їх Державіаслужбі.

Нагадаємо, президент України Володимир Зеленський підписав закон "Про розвиток високоефективної когенерації" (законопроект №4527). Документ створить умови для високоефективного виробництва теплової та електричної енергії, імплементуючи усі вимоги Директиви 2012/27/ЄС про енергоефективність.

Джерело: Урядовий портал

Українцям пояснили, чому не можна обрізати дерева до стовбурів

Саме в листі виробляються органічні речовини, якими харчується усе дерево

Масове кронування дерев в українських містах, тобто обрізка до стовбурів, не лише псує естетику вулиць, а й призводить до загибелі дерев.

Екоактивісти з громадської організації "Зелена Хвиля" у Facebook пояснили, що після такого догляду дерева часто стають аварійними, потерпають від шкідників та всихають.

Зазначається, що після обрізки дерева втрачають необхідне співвідношення кропи та кореневої системи. Виробництво та обмін речовин порушується, через це дерево може загинути не "відпустивши" нову крону.

Варто зазначити, що саме в листі виробляються органічні речовини, якими харчується усе дерево. Окрім того, специфічні клітини в листі, так звані продиhi, забезпечують постійний рух води та поживних речовин в рослині.

Екоактивісти підкреслили, що якщо дерево виживає – воно випускає нові паростки зі сплячих бруньок. Ці паростки ростуть дуже швидко, до 6 метрів на рік, проте їхня кількість набагато більша, а кріплення до стовбура слабше. Через це дерево доведеться обрізати набагато частіше. Окрім того, нові паростки легко можуть відламати від стовбура внаслідок негоди.

"Позбавлене листя дерево стає слабким, його захисні механізми працюють гірше, рани гояться довше. У цей тривалий період рослина більше схильна до хвороб", – підкреслили в повідомленні.

Екоактивісти додали, що у зрізах заводяться шкідники і дерево може почати гнити зсередини.

Нагадаємо, після кронування, тобто обрізки майже всіх гілок, дерева за кілька років помирають.

Як повідомлялося раніше, у Харкові на набережній повністю обрізали крони 18 з 19 дерев, перетворивши їх на стовбури.

Джерело: ecopolitic

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)

20214307795

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ

**про початок громадського обговорення звіту
з оцінки впливу на довкілля**

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Планована діяльність ПрАТ «Майдан-Вильський комбінат вогнетривів» передбачає розширення меж території видобування первинних каолінів, жорстви та гранітоїдів Майдан-Вильського родовища Хмельівської ділянки в Шепетівському районі Хмельницької області на загальній площі 51,7 га відкритим кар'єрним способом з метою їх використання в якості сировини для виробництва керамічних, вогнетривких та тугоплавних виробів та жорстви і гранітоїдів в якості кварц-польовошпатової сировини з подальшим виходом на проектну потужність 400,0-800,0 тис. т., по розкритим породам: - 80 тис.м³ ґрунтово-рослинний шар – 2,0 тис.м³,

Видобуті корисні копалини будуть транспортуватись для подальшої їх переробки.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МАЙДАН-ВИЛЬСЬКИЙ КОМБІНАТ ВОГНЕТРИВІВ» (ПрАТ «Майдан-Вильський комбінат вогнетривів») код ЄДРПОУ 00293640, 30416, Хмельницька обл., Шепетівський р-н., село Михайлючка, вул. Островського, будинок 3 Б, конт. тел. -+38 (03840) 2-31-48, 067-786-49-49.

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ, місцезнаходження юридичної особи (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Департамент екологічної оцінки
Відділ оцінки впливу на довкілля
Поштова адреса: 03035, м. Київ, вул. Василя Липківського, 35
тел. (044) 206-31-40; (044) 206-31-50
Електронна пошта для направлення зауважень і пропозицій, для процедур ОВД, що здійснюються Міндовкілля: OVD@mer.gov.ua
контактна особа – Шимкус Марина Олександрівна.
(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

- спеціальний дозвіл №6599 від 23.12.2021 року на користування надрами, виданий Державною службою геології та надр України, відповідно до вимог Кодексу України «Про надра» зі змінами щодо розширення меж площі спецдозволу;
- протокол №5055 засідання колегії Державної комісії України по запасах корисних копалин від 27.02.2020р., що схвалений Державною службою геології та надр України, відповідно до вимог Кодексу України Про надра;
- дозвіл на спеціальне водокористування, що видається Держаним агентством водних ресурсів України;
- дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що видається обласною державною адміністрацією або центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.
Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції,

надані після встановленого строку, не розглядаються.
Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання не проводяться і не призначаються на дати, що припадають на цей період.

Громадські слухання (перші) відбудуться - _____
Громадські слухання (другі) відбудуться - _____
(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Департамент екологічної оцінки
Відділ оцінки впливу на довкілля
Поштова адреса: 03035, м. Київ, вул. Василя Липківського, 35
тел. (044) 206-31-40; (044) 206-31-50
Електронна пошта для направлення зауважень і пропозицій, для процедур ОВД, що здійснюються Міндовкілля: OVD@mer.gov.ua
контактна особа – Шимкус Марина Олександрівна.
(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Департамент екологічної оцінки
Відділ оцінки впливу на довкілля
Поштова адреса: 03035, м. Київ, вул. Василя Липківського, 35
тел. (044) 206-31-40; (044) 206-31-50
Електронна пошта для направлення зауважень і пропозицій, для процедур ОВД, що здійснюються Міндовкілля: OVD@mer.gov.ua
контактна особа – Шимкус Марина Олександрівна.
(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другого пункту 5 цього оголошення.

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності
Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 765 аркушах.
(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)
Наведено в звіті з оцінки впливу на довкілля
(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними
- Понінківська селищна рада Шепетівського району Хмельницької області,
адреса: 30511, Хмельницька область, Шепетівський район, смт. Понінка, вул. Перемоги, буд.51,
тел. (038-43) 7-21-37, e-mail: sel.rada.poninka@ukr.net.
Дата – з **14 квітня 2023 року**,
контактна особа Стасюк Оксана Едуардівна,
контактний тел. (038-43) 7-21-37,
e-mail: sel.rada.poninka@ukr.net.

- ПрАТ «Майдан-Вильський комбінат вогнетривів»
30416, Хмельницька обл., Шепетівський р-н., село Михайлючка, вул. Островського, будинок 3 Б,
конт. тел. -+38 (03840) 2-31-48, 067-786-49-49.
Дата – з **14 квітня 2023 року**.
(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

Уряд схвалив низку важливих довкіллевих законопроектів

Пропонується встановити відповідальність за неоприлюднення інформації, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню

Кабінет міністрів України на засіданні у п'ятницю, 7 квітня, схвалив законопроект "Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері реєстрації викидів та перенесення забруднювачів і відходів".

Про це повідомляє представник уряду у Верховній Раді Тарас Мельничук у Telegram.

Він розповів, що документ пропонує визначити відповідальність посадових осіб оператора за порушення вимог законодавства у сфері реєстрації викидів та перенесення забруднювачів і відходів, а саме:

- неподання, несвоєчасне подання звіту оператора, подання недостовірних даних у звіті оператора;
- порушення обов'язків щодо подання документів, необхідних для державної реєстрації, скасування державної реєстрації об'єктів, експлуатацію яких він здійснює,

а також внесення змін до Національного реєстру викидів та перенесення забруднювачів;

- порушення обов'язків щодо забезпечення якості наданих центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, даних про викиди та перенесення забруднювачів і відходів;

- порушення обов'язків щодо обліку та зберігання підтвердної документації, опису дозволеної методики, що використовується для збирання даних, включених до звіту оператора.

Також пропонується встановити відповідальність за неоприлюднення інформації, яка відповідно до Закону "Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів" підлягає обов'язковому оприлюдненню.

Окрім того, уряд вніс зміни до:

- постанови КМУ від 10.01.2023 №25 "Про реалізацію експериментального проекту щодо створення сприятливих умов для забезпечення ефективного споживання електричної енергії населенням" в ча-

стині установлення можливості зберігання міжнародної технічної допомоги на складах Державного агентства резерву на безоплатній основі, в обсягах та на умовах, погоджених координатором експериментального проекту;

- Правил надання доступу до інфраструктури об'єкта електроенергетики. Спрощено процедуру отримання доступу до інфраструктури об'єкта електроенергетики, а також дострокового розірвання договору з доступу, у разі повного зруйнування внаслідок бойових дій інфраструктури об'єкта електроенергетики та/або всіх технічних засобів, та/або споруд електронних комунікацій;

- постанови КМУ "Про надання у 2022 році державної гарантії за зобов'язаннями акціонерного товариства "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України".

Також продовжено право міністра фінансів України (після 2022 року) підписувати документи стосовно державної гарантії для забезпечення виконання НАК "Нафтогаз України" боргових зобов'язань за Кредитною угодою.

Джерело: ecopolitic

Екокомітет підтримав скандальний законопроект "Про управління об'єктами ПЗФ"

Документ розкритикували нардепи та члени екокомітету Юлія Овчинникова та Олена Криворучкіна

Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування підтримав винесення на голосування у парламент у першому читанні законопроект №9136 "Про удосконалення управління об'єктами природно-заповідного фонду", попри зауваження й правки низи депутатів комітету.

Про це повідомив член екокомітету Едуард Прошук у Facebook.

Прошук розповів, що законопроект №9136 забезпечить:

- виконання євроінтеграційних зобов'язань у сфері охорони природи;
- врегулює питання поводження з дикими тваринами в зоопарках тощо.

Екологічна спільнота розкритикувала документ через ризики для природоохоронних територій, на які також вказували нардепи та члени екокомітету Юлія Овчинникова та Олена Криворучкіна. Проте Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів документ не тільки підтримало, але й активно захищало його на засіданні комітету.

Екоактивісти з "Української природоохоронної групи" підкреслили, що законопроект містить три негативні норми, які, ймовірно, і стали причиною розробки до-

кумента:

- заповідний статус для штучних територій загальнодержавного значення буде скасовуватися не рішенням Президента, а рішенням Кабінету міністрів;

"Штучні заповідні території – це ласий шматок для забудовників та іншого бізнесу. Наприклад, у Києві це Аскольдова Могила, парк "Нивки", парк Шевченка, обидва великих київських ботсади, Володимирська гірка, Маріїнський парк, Сирецький гай, Феофанія і багато чого іншого. Забудувати заповідну територію – важко. А от скасувати або зменшити її площу для подальшої забудови – це вже простіше", – сказав біолог Єгор Гриник.

Він пояснив, що зазвичай Президент не підписує подібні рішення через їхню непопулярність. А Кабмін часто ухвалює рішення кулуарно, без жодної прозорості.

- погодження Міндовкілля на скасування заповідного статусу стане формальним;

Екоактивісти пояснили, що відомство не зможе відмовити у погодженні, якщо документи оформлені правильно.

- в окремих випадках рішення про скасування заповідних територій будуть приймати органи, які створили цю заповідну територію.

Зазначається, що в Україні це часто органи, які приймали рішення ще за радянських часів і яких зараз не існує.

"Законопроект удосконалює "дерибан" заповідних територій! Депутати планують прибрати два провідні запобіжники, які перешкоджали скасуванню заповідних об'єктів – погодження Міндовкілля та рішення Президента", – наголосили в УПГ.

Автори підкреслили, що законопроект може створити хаос, у якому не прозорі органи прийматимуть рішення про скасування заповідних територій, а окремі сумлінні працівники Міндовкілля навіть не матимуть змоги відмовити.

Вони додали, що запропонований "запобіжник" – зміни у Земельному кодексі – стосуватиметься лише штучно створених територій. Інші запобіжники внесуть в документ після першого читання, однак вони потребуватимуть змін в інші статті та закони, що є неможливими по регламенту.

Прошук додав, що екокомітет також рекомендували винести на друге читання законопроект №7438 "Про використання та обіг піротехнічних виробів", а також схвалив низку рекомендацій по звіту голови Державного агентства лісових ресурсів України за 2022 рік.

За інформацією ЕкоПолітики, документ, ймовірно, винесуть на голосування у Верховній Раді на тижні з 10 по 15 квітня.

Джерело: ecopolitic

Україна отримала €15 мільйонів на відновлення Чорнобильської зони

Планується не лише відновити зону після окупацій, а й покращити її та створити науковий хаб

Україна отримала €15 мільйонів на відновлення Чорнобильської зони від міжнародних донорів, зокрема Єврокомісії, Європейського банку реконструкції та розвитку, міністерства енергетики США, Норвегії, Великої Британії та Німеччини.

Голова Державного агентства з управління зоною відчуження Євген Крамаренко розповів, що загальні надходження мають сягнути €225 мільйонів, повідомляє Укрінформ.

Він зазначив, що ДАЗВ та Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів розробили план відновлення, який зараз затверджується на державному рівні. Він погоджений з донорами і вже наповнюється коштами, а заплановані заходи – починають реалізовуватися.

Крамаренко розповів, що план відновлення зони містить 9 пунктів і потребує €225 мільйонів. Хоча збитки від окупації сягають близько €100 млн євро, план по-

кликаний не тільки відновити, а й покращити роботу зони відчуження. Окрім того, передбачається створення на території зони наукового хабу.

Він пояснив, що план, серед іншого, передбачає:

- розмінування всієї території;
- відновлення комп'ютерної та офісної техніки, інфраструктури та обладнання для поводження з радіоактивними матеріалами.

За словами Крамаренка, у рамках плану вже вдалося відновити:

- радіаційний контроль на контрольно-пропускних пунктах;
- ліцензійну діяльність підприємств щодо поводження з радіоактивними відходами;
- частково відновити комп'ютерну техніку, отримати протипожежну техніку, яка частково замінила вкрадену.

"За допомогою міжнародних донорів ми вже здійснюємо заходи щодо відновлення зони відчуження, і, за нашими планами, ця територія не лише відновиться, а й по-

кращиться за 1-2 роки", – наголосив він.

Зазначається, що у квітні представники Держагентства планують провести зустріч з донорами в Осло, де обговорять розширення підтримки та співпраці.

Нагадаємо, Україна сподівається отримати від Франції €1 мільйон для обстеження нестабільних конструкцій "Укриття", ізоляційної споруди над 4 енергоблоком ЧАЕС. Адже через війну країна не може самостійно вирішити деякі нагальні проблеми.

Як повідомлялося раніше, міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець заявив, що Чорнобильська зона відчуження може стати світовим науковим центром з вивчення мирного атому.

Джерело: Укрінформ

Зашкалює: поверхня світового океану нагрілася до рекордного максимуму

Вчені попереджають про збільшення кількості морських хвиль тепла, що призведе до підвищеного ризику екстремальних погодних явищ.

Згідно з даними уряду США, температура поверхні світового океану досягла рекордно високого рівня з моменту початку супутникових спостережень, що призвело до морських хвиль тепла по всьому світу.

Вчені-кліматологи заявили, що середня температура на поверхні океану з початку квітня становила 21,1°C, перевищивши попередній максимум в 21°C, встановлений у 2016 році, передає The Guardian.

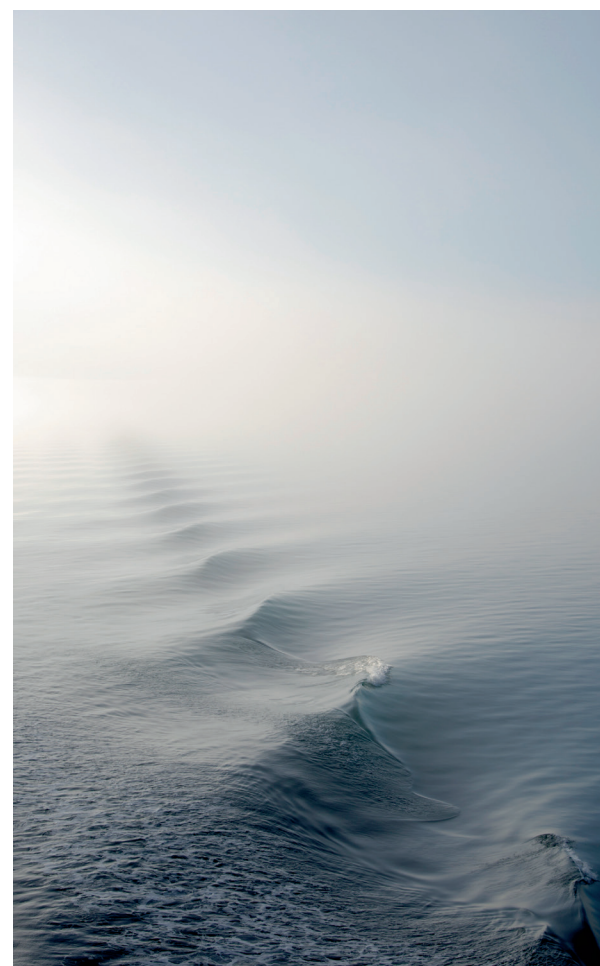
Явище Ла-Нінья в Тихому океані могло понизити температуру і пом'якшити ефект зростання викидів парникових газів. Але вчені заявили, що тепло тепер піднімається до поверхні океану, що може збільшити ризик екстремальних погодних

умов і ще кинути виклик глобальним рекордам тепла.

"Ла-Нінья підійшло до кінця. Цей тривалий період холоду знижував середні глобальні температури поверхні, незважаючи на зростання парникових газів в атмосфері. Тепер, коли все закінчилося, ми бачимо, що сигнал про зміну клімату звучить голосно і ясно", - сказав вчений Майк Макфаден.

Хвилі тепла, які в січні накривали Україну, з роками будуть ставати більш інтенсивними і тривалими.

"Подібні аномалії, особливо в таких масштабах, можуть бути результатом зміни клімату, на тлі чого в наступні роки взимку епізодичні хвилі тепла стануть більш інтенсивними і тривалими", - попередив синоптик Ігор Кибальчич.

Джерело: The Guardian.

Час – фундаментальний аспект життя: біофізики запропонували нову гіпотезу

Вчені здавна спантеличені фундаментальним питанням, що відрізняє живу матерію від неживої. Попри значний прогрес, досягнутий сучасною фізикою в розумінні роботи Всесвіту, поняття життя залишається невловимим. Однак нещодавно група біофізиків висунула гіпотезу, яка потенційно може пролити світло на цю таємницю.

Відома як "теорія збірки", нова гіпотеза кидає виклик нашому традиційному розумінню часу і вже отримала попередні докази на свою підтримку. Дослідники спробували зрозуміти, як складні об'єкти, які створюють життя, існують в часі.

Час є давнім поняттям у фізиці, але, на думку біофізиків, він може бути ключем до розуміння життя. Міжнародна команда дослідників припускає, що еволюція життя вимагає переосмислення поняття часу. Еволюція, процес, який призвів до розмаїття життя на Землі, залежить від часу, оскільки рухається в певному напрямку. Це єдиний відомий фізичний процес, який породжує послідовність нових об'єктів, таких як бактерії, ссавці та дерева, які ми вважаємо живими.

Пам'ять відіграє важливу роль

Ключова відмінність між всесвітом, описаним сучасною фізикою, і всесвітом Дарвіна, запропонованим цими біофізиками, полягає в ролі пам'яті. Живі об'єкти потребують пам'яті, заснованої на мину-

лому, щоб створювати і підтримувати своє існування в теперішньому. Пам'ять та інформаційний потік необхідні для функціонування живих систем, від ДНК клітин, які містять генетичну програму дій, до людської здатності винаходити нові технології та ліки. Тому розуміння того, як складні об'єкти, створені життям, існують у часі, має вирішальне значення для пояснення феномену життя.

"Теорія збірки"

Саме тут у гру вступає теорія збірки. Основна ідея полягає в тому, що в міру того, як об'єкти стають складнішими, збільшується кількість складових частин, а тому зростає і потреба в локальній пам'яті для зберігання інформації про те, як зібрати об'єкт. Дослідники придумали термін "індекс збірки" для позначення кількості кроків, необхідних для складання об'єкта з його складових частин. Цей індекс збірки можна виміряти за допомогою мас-спектрометрії, яка широко використовується в біофізиці та хімії.

Примітно, що дослідники виявили, що молекули з індексом збірки понад 15 кроків можна знайти лише в живих зразках, як біологічних, так і небіологічних. Це свідчить про те, що складні об'єкти, подібні до тих, що зустрічаються в живих системах, можуть бути створені лише в процесі еволюції, який вимагає часу і накопичення пам'яті для складання і підтримки склад-

ності цих об'єктів.

Що допомагає зрозуміти "Теорія збірки"

Наслідки цієї гіпотези є глибокими і потенційно можуть революціонізувати наше розуміння часу у фізиці. Якщо теорія збірки витримає подальше наукове вивчення, це може призвести до зміни парадигми в нашому розумінні часу як фізичної характеристики Всесвіту. Складність молекул, представлена індексом збірки, стала б еквівалентною часу у фізичному втіленні. Це не лише вплинуло б на наше розуміння життя, але й могло б мати ширші наслідки для нашого розуміння природи самого всесвіту.

Теорія збірки пропонує новий погляд на загадку життя і кидає виклик нашому традиційному розумінню часу у сфері фізики. Визнаючи роль пам'яті та інформаційних потоків у складності живих систем, ця гіпотеза пропонує свіжий підхід до пояснення фундаментальної різниці між живою та неживою матерією.

Для повної перевірки обґрунтованості цієї гіпотези необхідні подальші дослідження та експерименти, але вона відкриває захоплюючі можливості для поглиблення нашого розуміння життя і фундаментальних принципів, які керують Всесвітом.

Джерело: The Conversation

У NASA розповіли, наскільки сильно піднявся рівень моря за останні 30 років

NASA проаналізувало 30 років супутникових вимірювань рівня моря й оприлюднило сумну статистику. І хоча цифри можуть здатися незначними, вони є передвісниками майбутньої катастрофи.

Новини невтішні, адже цей процес не припиняється. Навіть беручи до уваги незначні зрушення через природні впливи, такі як Ла-Нінья, яка періодично охолоджує океани, висота моря продовжує зростати.

Статистика

З 1993 року рівень моря піднявся загалом на 9,1 сантиметра.

З 2021 по 2022 роки вода наступила на 0,27 сантиметра.

До 2050 року темпи підвищення рівня моря становитимуть 0,66 сантиметра на рік.

Минулого року NASA підрахувало, що до 2050 року рівень води вздовж узбережжя США може піднятися на 30 сантиметрів

порівняно з нинішнім рівнем. Ситуація може погіршитися і в інших частинах світу.

Причини та наслідки

Така ситуація є наслідком зміни клімату, спричиненої людиною. Це, наприклад, надмірна кількість парникових газів, таких як вуглекислий газ чи метан, які люди викидають в атмосферу. Зміна клімату має низку наслідків по всьому світу, але особливо очевидно це проявляється на крижаному покриві Землі та льодовиках.

Лише за минулий рік антарктичний льодовиковий щит танув швидше, ніж зазвичай, що навіть вплинуло на літню температуру.

Змінилась і стабільність льодового покриву Гренландії – сьогодні він є основним чинником підвищення рівня моря. Останні дослідження показують, що гренландський льодовик близький до точки неповернення.

Усе це з часом позначиться на території-

ях, заселених людьми. Прибережні райони, на яких люди побудували свої будинки, будуть затоплені, що спричинить міграцію вглиб островів та материків. Загалом ця проблема торкнеться не менше 800 мільйонів людей по всьому світу. Такі міста, як Маямі, Нью-Йорк, Бангкок, Шанхай, Ліма (Перу), Кейптаун та багато інших, постійно страждатимуть від вторгнення морської води. Те ж саме стосується морських портів, зон відпочинку тощо.

Підвищення рівня моря також загрожує популяціям диких тварин, регіонам дельти, болотам і водно-болотним угіддям.

Джерело: ScienceAlert

Новий 3D-друк бетоном робить стіни легшими на 72%, зберігаючи звичну міцність

Технологія 3D-друку бетоном існує вже кілька років, але має такі недоліки, як підвищена витрата ресурсів і дуже обмежений набір архітектурних форм. Новий підхід долає ці проблеми, при цьому роблячи конструкцію легшою на 72 відсотки.

На більшості будівельних майданчиків, де застосовується технологія 3D-друку бетоном (3DCP), сопло екструдера з роботизованим управлінням рухається по прямих лініях паралельно землі, формуючи форми для стін по одному горизонтальному шару за раз. Порожниста середина цих форм потім заповнюється арматурою та бетоном – і все, стіни готові.

За словами вчених з лабораторії DART Мічиганського університету, в таких умовах використовується більше бетону,

ніж необхідно. До того ж вони обмежують архітектурні особливості будівель досить простими формами. Обидві проблеми вирішує система Shell Wall.

Як працює нова технологія

Спочатку створюється комп'ютерна модель конструкції, в основі якої лежить найбільш ефективний розподіл матеріалу, необхідного для забезпечення необхідної міцності в кожній частині будівлі. Іншими словами, матеріали не використовуються там, де вони не потрібні.

На основі цієї моделі друкуюче сопло будує багат шарові елементи стінки, що складаються з вигнутих вертикальних структурних ребер з тоншими вигнутими мембранами, що перекривають проміжки між ними. Шари бетону не обов'язково

розташовуються паралельно землі. У міру нарощування кожного елемента всередину порожнистих ребер вставляються вертикальні відрізки арматури, а всередину порожнистих мембран укладається теплоізоляція.

Стендові випробування показали, що порівняно з традиційними стінами такого самого розміру, побудованими з монолітного бетону, елементи Shell Wall забезпечують зниження ваги на 72% при збереженні такої самої міцності конструкції. Зараз плануються повномасштабні випробування технології на реальних будівельних майданчиках.

Джерело: NewAtlas

У диких слонів виявлено ознаки самотійного одомашнення

Нещодавнє дослідження виявило, що дикі слони мають низку ознак, характерних для домашніх тварин, що свідчить про те, що вони пройшли процес само одомашнення. Якщо це справді так, то слони є лише третім видом, який демонструє цей феномен, після людини та бонобо.

Згідно з дослідженням, слони демонструють багато рис свійських тварин. Це також проявляється в їх анатомії, фізіології, поведінці і навіть генетичних адаптаціях. Одомашнення викликає глибокі зміни у тварин, включаючи зниження агресивності, підвищення комунікабельності, інфантильність і збереження дитячих рис у дорослому віці. У котів, наприклад, цей процес відбувається без прямого втручання людини чи штучного відбору.

Що показало дослідження

Науковці на чолі з Лімором Равівом з Інституту психолінгвістики імені Макса Планка визначили 19 поведінкових, когнітивних і фізіологічних характеристик,

спільних для людей, бонобо і слонів, але не для інших тварин. Слони дуже соціальні і піклуються про потомство інших членів своєї групи, виявляючи скорботу, коли член групи помирає. Виявилось, що щелепні кістки слонів з часом зменшилися, а рівень кортизолу в крові підвищується у відповідь на соціально складні ситуації.

Дослідники також проаналізували геном африканських саванних слонів, визначивши 674 гени, які швидко змінилися за останню тисячу років. Вони порівняли ДНК 261 виду ссавців і визначили гени, які змінюються у одомашнених видів, виявивши, що 80 генів слонів, які найшвидше еволюціонують, збігаються з "генами одомашнення".

Чому це важливо

Автори дослідження стверджують, що всі ці характеристики чітко вказують на те, що слони пройшли процес "само одомашнення", попри їхній обмежений і рідкісний контакт з людиною.

Цікаво! Багато експертів скептично ставляться до терміну "само одомашнення", оскільки він передбачає адаптацію до життя з людиною в штучному середовищі. Натомість процес може бути ширшим і не пов'язаним безпосередньо з впливом людини.

Результати дослідження проливають світло на загадковий процес само приручення, а також на причини та переваги цієї адаптації, які досі залишаються маловивченими. Розуміння цього процесу може мати наслідки для збереження тварин і допомогти вченим краще зрозуміти еволюцію одомашнених тварин і людини.

Джерело: PNAS

Засновник -
Товариство з обмеженою
відповідальністю «ЕКО-ГАЗЕТА»
Видавель-
Асоціація «Експерти з оцінки впливу на довкілля»
Гол. редактор Корнієнко Ірина Анатоліївна
Відповідальний за випуск
Корнієнко Ірина Анатоліївна
Видання виходить кожен місяць
за наявності матеріалів.

Адреса редакції:
Київ вул. Воздвиженська, 42, оф. 1; тел.: 0670055440;
ecopaperkyiv@gmail.com
Свідоцтво про реєстрацію засобу масової
інформації KB23489-13329P від 3.08.2018 р.
Газета не завжди поділяє позицію авторів публікації.
Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації та
рекламодавці.
Віддруковано ФОП Щуренко Валерія Миколаївна
Наклад 3000 прим.
Замовлення 8.02
Дата виходу в світ
12 Квітня 2023 року